

Kiddush Hashem

Shiur# 526 | Sep 6th 2025

מסורת הש"ס
עם הוספות

(6) [שטעטל דף ג' ע"א]
(7) [שטעטל דף ג' ע"ב]
(8) [שטעטל דף ג' ע"ג]
(9) [שטעטל דף ג' ע"ד]
(10) [שטעטל דף ג' ע"ה]
(11) [שטעטל דף ג' ע"ו]
(12) [שטעטל דף ג' ע"ז]
(13) [שטעטל דף ג' ע"ח]
(14) [שטעטל דף ג' ע"ט]
(15) [שטעטל דף ג' ע"י]

הנהגות הב"ח

(16) גמ' לוי שג' בנדר
(17) תשובה וקד' (3) שם
(18) אין כח לא בתשובה כי
(19) כח לא בתשובה כי
(20) שם ויהא משא
(21) ומתן באמונה ודבור
(22) נחת עם הבריות מה
(23) הכיז' אומרות עליו
(24) אשיר לו
(25) שלמד תורה אשיר אלו
(26) גמלו מזה: (ד) שם
(27) גדולה משנה שנתנה
(28) רפואה לעולם: (ה) שם
(29) כלן מיראה (כ) ויהא
(30) רמי) חית אל מוקפות
(31) וכתב כלן כ"א אמר כי
(32) יהיה רב אמר רמי:
(33) (1) רש"י ו"ה דמקרא
(34) כי מעלה אני עליכם
(35) כאלו כי וטעם שובבים
(36) אברכי' כלע"ה: (2) שם
(37) (1) ד"ה כלן כי שט
(38) מתחלתו כאן מיראה
(39) ארפא כס"ד: (3) ד"ה
(40) כלן כי שט כי שט כי
(41) ואשנה אליכם וכתיב כי
(42) אני:

תוספות ישנים

ועשה תשובה מוחלץ
(1) מיר' והיה זה
(2) דלמיר' מתנה (ד) ק' ה'
(3) תשובה דבר ומתחיל
(4) מוחלץ לו מיד ומתחיל
(5) שם מוחלץ לו מיד
(6) מוחלץ כדלמיר' הכא אל
(7) שגל' מפרטת גמ' שגל'
(8) מוחלץ לו מקלן לו מדי
(9) מקל:

הנהגות וצינונים

(10) בכת' נוסף ת"ש
(11) חז' המורדות
(12) ברייתות ומיתות ביד
(13) ולא תשא נפשו לא
(14) תשא וב' דרמי ל"ה
(15) ויהא מתחלת פ"ד
(16) (1) בראשונים
(17) (2) בראשונים
(18) בראשונים
(19) בראשונים
(20) בראשונים
(21) בראשונים
(22) בראשונים
(23) בראשונים
(24) בראשונים
(25) בראשונים
(26) בראשונים
(27) בראשונים
(28) בראשונים
(29) בראשונים
(30) בראשונים
(31) בראשונים
(32) בראשונים
(33) בראשונים
(34) בראשונים
(35) בראשונים
(36) בראשונים
(37) בראשונים
(38) בראשונים
(39) בראשונים
(40) בראשונים
(41) בראשונים
(42) בראשונים
(43) בראשונים
(44) בראשונים
(45) בראשונים
(46) בראשונים
(47) בראשונים
(48) בראשונים
(49) בראשונים
(50) בראשונים
(51) בראשונים
(52) בראשונים
(53) בראשונים
(54) בראשונים
(55) בראשונים
(56) בראשונים
(57) בראשונים
(58) בראשונים
(59) בראשונים
(60) בראשונים
(61) בראשונים
(62) בראשונים
(63) בראשונים
(64) בראשונים
(65) בראשונים
(66) בראשונים
(67) בראשונים
(68) בראשונים
(69) בראשונים
(70) בראשונים
(71) בראשונים
(72) בראשונים
(73) בראשונים
(74) בראשונים
(75) בראשונים
(76) בראשונים
(77) בראשונים
(78) בראשונים
(79) בראשונים
(80) בראשונים
(81) בראשונים
(82) בראשונים
(83) בראשונים
(84) בראשונים
(85) בראשונים
(86) בראשונים
(87) בראשונים
(88) בראשונים
(89) בראשונים
(90) בראשונים
(91) בראשונים
(92) בראשונים
(93) בראשונים
(94) בראשונים
(95) בראשונים
(96) בראשונים
(97) בראשונים
(98) בראשונים
(99) בראשונים
(100) בראשונים

תורה אור השלם

(1) לא תשא את ידך
(2) אלהיך לשון כי לא
(3) יקח י' את אשר יקח
(4) את שמו לשון:
(5) [שם כ' ז']
(6) גר' קד' לאליהם
(7) נשא עון ופשע ויחטא
(8) נקח לא ונקח עון
(9) אבות על בנים ועל בני
(10) בנים על אבות ועל
(11) [שם כ' ז']
(12) שבו בנים שובבים
(13) אלהים מכל האומות
(14) ויגדלו בך ויגדלו בך
(15) ויגדלו בך ויגדלו בך
(16) ויגדלו בך ויגדלו בך
(17) ויגדלו בך ויגדלו בך
(18) ויגדלו בך ויגדלו בך
(19) ויגדלו בך ויגדלו בך
(20) ויגדלו בך ויגדלו בך
(21) ויגדלו בך ויגדלו בך
(22) ויגדלו בך ויגדלו בך
(23) ויגדלו בך ויגדלו בך
(24) ויגדלו בך ויגדלו בך
(25) ויגדלו בך ויגדלו בך
(26) ויגדלו בך ויגדלו בך
(27) ויגדלו בך ויגדלו בך
(28) ויגדלו בך ויגדלו בך
(29) ויגדלו בך ויגדלו בך
(30) ויגדלו בך ויגדלו בך
(31) ויגדלו בך ויגדלו בך
(32) ויגדלו בך ויגדלו בך
(33) ויגדלו בך ויגדלו בך
(34) ויגדלו בך ויגדלו בך
(35) ויגדלו בך ויגדלו בך
(36) ויגדלו בך ויגדלו בך
(37) ויגדלו בך ויגדלו בך
(38) ויגדלו בך ויגדלו בך
(39) ויגדלו בך ויגדלו בך
(40) ויגדלו בך ויגדלו בך
(41) ויגדלו בך ויגדלו בך
(42) ויגדלו בך ויגדלו בך
(43) ויגדלו בך ויגדלו בך
(44) ויגדלו בך ויגדלו בך
(45) ויגדלו בך ויגדלו בך
(46) ויגדלו בך ויגדלו בך
(47) ויגדלו בך ויגדלו בך
(48) ויגדלו בך ויגדלו בך
(49) ויגדלו בך ויגדלו בך
(50) ויגדלו בך ויגדלו בך
(51) ויגדלו בך ויגדלו בך
(52) ויגדלו בך ויגדלו בך
(53) ויגדלו בך ויגדלו בך
(54) ויגדלו בך ויגדלו בך
(55) ויגדלו בך ויגדלו בך
(56) ויגדלו בך ויגדלו בך
(57) ויגדלו בך ויגדלו בך
(58) ויגדלו בך ויגדלו בך
(59) ויגדלו בך ויגדלו בך
(60) ויגדלו בך ויגדלו בך
(61) ויגדלו בך ויגדלו בך
(62) ויגדלו בך ויגדלו בך
(63) ויגדלו בך ויגדלו בך
(64) ויגדלו בך ויגדלו בך
(65) ויגדלו בך ויגדלו בך
(66) ויגדלו בך ויגדלו בך
(67) ויגדלו בך ויגדלו בך
(68) ויגדלו בך ויגדלו בך
(69) ויגדלו בך ויגדלו בך
(70) ויגדלו בך ויגדלו בך
(71) ויגדלו בך ויגדלו בך
(72) ויגדלו בך ויגדלו בך
(73) ויגדלו בך ויגדלו בך
(74) ויגדלו בך ויגדלו בך
(75) ויגדלו בך ויגדלו בך
(76) ויגדלו בך ויגדלו בך
(77) ויגדלו בך ויגדלו בך
(78) ויגדלו בך ויגדלו בך
(79) ויגדלו בך ויגדלו בך
(80) ויגדלו בך ויגדלו בך
(81) ויגדלו בך ויגדלו בך
(82) ויגדלו בך ויגדלו בך
(83) ויגדלו בך ויגדלו בך
(84) ויגדלו בך ויגדלו בך
(85) ויגדלו בך ויגדלו בך
(86) ויגדלו בך ויגדלו בך
(87) ויגדלו בך ויגדלו בך
(88) ויגדלו בך ויגדלו בך
(89) ויגדלו בך ויגדלו בך
(90) ויגדלו בך ויגדלו בך
(91) ויגדלו בך ויגדלו בך
(92) ויגדלו בך ויגדלו בך
(93) ויגדלו בך ויגדלו בך
(94) ויגדלו בך ויגדלו בך
(95) ויגדלו בך ויגדלו בך
(96) ויגדלו בך ויגדלו בך
(97) ויגדלו בך ויגדלו בך
(98) ויגדלו בך ויגדלו בך
(99) ויגדלו בך ויגדלו בך
(100) ויגדלו בך ויגדלו בך

יום הכפורים

חז' מ"א תשא. קא קלקא דעתך משום דכתיב לא יקח: וב' דרמי
י"ה. לא מעשה גמור: י"ה שנאמר בחורב תשובה ונקח. לאחר
מעשה העגל כשעלה משה להתפלל עליהם ולקמן מפרש לה: יב' ו
א"ה י"ה תשא. יקח בתשובה: א"ה אפשר לומר נקה שכבר נאמר

לא יקח. דכתיב נקה לא יקח גבי
הד"ה: חז' בפרה. שחלקן
בכפרתן זה כך וזה כך: אמר י'.
שג' הן החלקן שג' עזרה שהיא
לכל' ויחית לו נחמק:
(2) שם ויהא משא
(3) ומתן באמונה ודבור
(4) נחת עם הבריות מה
(5) הכיז' אומרות עליו
(6) אשיר לו
(7) שלמד תורה אשיר אלו
(8) גמלו מזה: (ד) שם
(9) גדולה משנה שנתנה
(10) רפואה לעולם: (ה) שם
(11) כלן מיראה (כ) ויהא
(12) רמי) חית אל מוקפות
(13) וכתב כלן כ"א אמר כי
(14) יהיה רב אמר רמי:
(15) (1) רש"י ו"ה דמקרא
(16) כי מעלה אני עליכם
(17) כאלו כי וטעם שובבים
(18) אברכי' כלע"ה: (2) שם
(19) (1) ד"ה כלן כי שט
(20) מתחלתו כאן מיראה
(21) ארפא כס"ד: (3) ד"ה
(22) כלן כי שט כי שט כי
(23) ואשנה אליכם וכתיב כי
(24) אני:

חז' מ"א תשא. קא קלקא דעתך משום דכתיב לא יקח: וב' דרמי
י"ה. לא מעשה גמור: י"ה שנאמר בחורב תשובה ונקח. לאחר
מעשה העגל כשעלה משה להתפלל עליהם ולקמן מפרש לה: יב' ו
א"ה י"ה תשא. יקח בתשובה: א"ה אפשר לומר נקה שכבר נאמר
לא יקח. דכתיב נקה לא יקח גבי
הד"ה: חז' בפרה. שחלקן
בכפרתן זה כך וזה כך: אמר י'.
שג' הן החלקן שג' עזרה שהיא
לכל' ויחית לו נחמק:
(2) שם ויהא משא
(3) ומתן באמונה ודבור
(4) נחת עם הבריות מה
(5) הכיז' אומרות עליו
(6) אשיר לו
(7) שלמד תורה אשיר אלו
(8) גמלו מזה: (ד) שם
(9) גדולה משנה שנתנה
(10) רפואה לעולם: (ה) שם
(11) כלן מיראה (כ) ויהא
(12) רמי) חית אל מוקפות
(13) וכתב כלן כ"א אמר כי
(14) יהיה רב אמר רמי:
(15) (1) רש"י ו"ה דמקרא
(16) כי מעלה אני עליכם
(17) כאלו כי וטעם שובבים
(18) אברכי' כלע"ה: (2) שם
(19) (1) ד"ה כלן כי שט
(20) מתחלתו כאן מיראה
(21) ארפא כס"ד: (3) ד"ה
(22) כלן כי שט כי שט כי
(23) ואשנה אליכם וכתיב כי
(24) אני:

חז' מ"א תשא. קא קלקא דעתך משום דכתיב לא יקח: וב' דרמי
י"ה. לא מעשה גמור: י"ה שנאמר בחורב תשובה ונקח. לאחר
מעשה העגל כשעלה משה להתפלל עליהם ולקמן מפרש לה: יב' ו
א"ה י"ה תשא. יקח בתשובה: א"ה אפשר לומר נקה שכבר נאמר
לא יקח. דכתיב נקה לא יקח גבי
הד"ה: חז' בפרה. שחלקן
בכפרתן זה כך וזה כך: אמר י'.
שג' הן החלקן שג' עזרה שהיא
לכל' ויחית לו נחמק:
(2) שם ויהא משא
(3) ומתן באמונה ודבור
(4) נחת עם הבריות מה
(5) הכיז' אומרות עליו
(6) אשיר לו
(7) שלמד תורה אשיר אלו
(8) גמלו מזה: (ד) שם
(9) גדולה משנה שנתנה
(10) רפואה לעולם: (ה) שם
(11) כלן מיראה (כ) ויהא
(12) רמי) חית אל מוקפות
(13) וכתב כלן כ"א אמר כי
(14) יהיה רב אמר רמי:
(15) (1) רש"י ו"ה דמקרא
(16) כי מעלה אני עליכם
(17) כאלו כי וטעם שובבים
(18) אברכי' כלע"ה: (2) שם
(19) (1) ד"ה כלן כי שט
(20) מתחלתו כאן מיראה
(21) ארפא כס"ד: (3) ד"ה
(22) כלן כי שט כי שט כי
(23) ואשנה אליכם וכתיב כי
(24) אני:

פרק שמיני יומא

פז

אמאי לא חשיב להו צהדי ל"ו כריתות צפרק קמא דכריתות (דף ט)
ומיך ר"י דרצנן דפליגי ארצ' לא דרשי קרל הכי אלא צפרק ארצ'ע
מיתות (פסדדן דף טד): דרשי ליה ר' ישמעאל ורבי עקיבא דלרשא
אחריתא ואליבא דרבי לא מני למתשפיהו דהסם קלמר מנינא למה

לי לומר שאם עשאו כולן צהעלם
אחד חייב על כל אחת ואחת ולדידה
לא מייחב חטאת אלא צהעלם
שחייב על זדונו לאו וכתב דקאמר
רבי צפרק קמא דיצמות (דף ט)
נאמר כלן עליה פ"י וטועה החטאת
אשר חטאו עליה ונאמר להלן עליה
צמיה מה להלן דבר שחייב על זדונו
כרת אף כן וימנה מה להלן שיש צ
לאו אף כן לאו לפיכך הני נהי דליתר
לכרת אלא לית צהי אלא לרצנן לא
מנינן לשניי הכי דלדידה לא ציי
לאו כיון דגמרי ממורה אחת יסיה
לכס הוקשה כל המורה כולה לעצדת
כוכבים ע"י דבר שחייב על זדונו
זדונו כרת וכו' אלא דכל לאו צענין
אף על גב דע"י איכא לאו דהא
צע"י איכא נמי סקילה ואפילו הכי
ממייב חטאת אפילו היכל דליכא
סקילה דלא מקשינן אלא צענין
כרת דכתיב צהעלם ענינא דכתיב
הכרת חכרת הכי נמי לאו לא
צענין לענין חטאת מדע דצפרק אלו
הן הלוקין (מס' דף טז): ממעט
פסק ומילה מחטאת משום דדומיא
דע"י צענין מה ע"י שז ולא
תעשה לאפוקי דמי דקוס ועשה
יניחו ואי צענין לאו לענין חטאת
נימנא מה ע"י שיש צה לאו לאפוקי
הני אפילו אי הוו שז ולא מעשה לא
מייחב כולן דלא כתיב וכו' לאו:
והאמר

אין (3) לו כח בתשובה לתלות ולא ביוה"כ לכפר ולא ביסורין למרק אלא כולן
תולין ומיתה ממרקת שנאמר (4) ונגלה באוני ה' צבאות אם יכופר העון הזה לכם
עד תמותן היכי דמי חילול השם אמר רב כגון אנה י' אי שקילנא בישא ממבאח
ולא ידויבנא דמי לאלתר אמר אביי לא שנו אלא באתרא דלא תבעי אבל
באתרא דתבעי לית לן בה אמר רבינא אהא מחסיא אתרא דתבעי הוא אביי
בדשקיל בישא מתרי שותפי יחייב וזוא ליהא חזא חזא ויהא ויהא חזא חזא
גבי דרדי ועביד חושבנא רבי יוחנן אמר כגון אנה דמסוינא ארבע אמות בלא
תורה ובלא תפילין יצחק דבי ר' ינאי אמר כל שחביריו מתביישין מחמת
שמועתו (היינו חילול השם) אמר רב נחמן בר יצחק כגון דקא אמרי אינשי שרא
ליה מריה לפלגיא אביי אמר דרתניא (1) ואהבת את ה' אלהיך שיהא שם שמים
מתאהב על ידך שיהא קורא ושונה ומשמש ת"ח ויהא משאו ומתנו (2) בנחת
עם הבריות מה הבריות אומרות עליו אשרי אביו שלמדו תורה אשרי רבו
שלמדו תורה אוי להם לבריות שלא למדו תורה פלוני שלמד תורה ראו כמה
נאים דרכיו כמה מתוקנים מעשיו עליו הכתוב אומר (3) ויאמר לי עבדי אתה
ישראל אשר כך אתפאר אב' מי שקורא ושונה ומשמש ת"ח ואין משאו ומתנו
באמונה ואין דבורו בנחת עם הבריות מה הבריות אומרות עליו אוי לו לפלוני
שלמד תורה אוי לו לאביו שלמדו תורה אוי לו לרבו שלמדו תורה פלוני שלמד
תורה ראו כמה מקולקלין מעשיו וכמה מוכוערין דרכיו ועליו הכתוב אומר
(4) באמור להם עם ה' אלה ומהארצו יצאו א"י חמא (בר"י) חמא גדולה תשובה
שמביאה (7) רפאות לעולם שנא' (8) ארפא משוכתם אורבהם גרבה ר' חמא (בר"י)
חגיגא רמי כתיב (9) שובו בנים שובבים דמעיכא אורבהם וכתבי ארפא
משוכתכם לא קשיא כאן מאהבה כאן מיראה (10) רב יהודה רמי כתיב (11) שובו
בנים שובבים ארפא משוכתכם וכתבי (12) (הנה"ה) אנכי בעלתי בכם ולקחתי אתכם
אחד מעיר ושנים ממשפחה ל"ק כאן מאהבה או מיראה כאן ע"י יסורין אמר רבי
לוי גדולה תשובה שמוגעת עד כסא הכבוד שנא' (13) שובה ישראל עד ה' אלהיך
אמר

לחלו גדול מעושי כריתות ומיתות ביד: תניא ואהבת את ה' אלהיך עשה שיהא ש"ש נאחב על ידך שיהיה אדם קורא
ושונה ביראה ומשמש ת"ח ונחש ונחש בשוק בצדק עם הבריות. מה הכל אומרים אשר פלוני שלמד תורה אשר חריו
דברו שלמדו כמה נאים מעשיו ודרכיו עליו הכתוב אומר ישראל אשר כך אתפאר אב' מי שקורא ושונה ודרכיו מתקנים
עליו הכתוב אומר באמור להם עם ה' (הם) [אלה] ומאורצו יצאו. גדולה תשובה שמביאה רפואה לעולם שנא' ארפא
משוכתם ואסיקנא שובו בנים שובבים ארפא משוכתכם תשובה (מיראה) [מאהבה] ארפא משוכתכם אורבהם גרבה ר' חמא (בר"י)
(מאהבה) [מיראה] שובו אלי ואשובה אליכם כי אנכי בעלתי בכם תשובה מיתורין. גדולה תשובה שמוגעת עד כסא
הכבוד החשובה מכפרת. שנאמר שובה ישראל עד ה' אלהיך. גדולה תשובה שדורות את לא תעשה שבתורה.
והוא המגרש אשתו וישראל לאמר כי ואסיקנא לא קשיא הא ביחיד הא בצבור. כלומר אין זה הדין בצבור אלא ביחיד.
גדולה תשובה שמקרבת הגאולה וענותו נעשין לו כנחית ומאורצו יצאו שנאמר ובשוב רשע מדבריו וחי.
(1) ע"י יסורין ברכות פ"ב ה"ג ומכאן דמי רענו פסלה מל"י מ"י ויחב.
(2) ע"י יסורין ברכות פ"ב ה"ג ומכאן דמי רענו פסלה מל"י מ"י ויחב.

עין משפט
גד מצוה

פ"א א ב ג ד ה ו ז ח ט י
מל' פסוק ה"ל:
צ ד ה ו ז ח ט י
יסוד המורה ה' י:

ליקוטי רש"י

[נדרס בסוף המסכת]

רבינו הננאל

קלות על עשה ועל לית
שיתק לעשה. אבל על
לית גבור לא. דעל
החמורות תולה החשבה
עד שיבא ויהי ירפא.
ורמיהו אלו חלקות
על החשבות מכפרת על
עשה ועל לית חזון מלא
ופרקין לא תשא
וכל דרמי לית. כלומר כל
שנאו לאו גמור חיש אלו
הן החמורות כריתות
ומיתות ביד ולא תשא
עמון כו'. חיש ר' יהודה
אומר לא שיהא מלא
תשא ולמטה תשובה
מכפרת. מלא תשא
ולמעלה תולה ויהי:
כספר. ושניין לא תשא
וכד דרמי לית דהוא לאו
גמור. ת"ש לפי שנאמר
בחורב נושך עז ושע
וחטאת ונקח עז נאמר
לא יקח. ופושטין לקרא
מנקה הוא לשבים ואינו
מנקה לשאנן שבים.
ותניא לפי שנאמר בחורב
חשבה מדכתיב בה ונקח
(6) יכול על כל חייבי
לאוין איע"פ שישוה לא
יקח לו. ח"ל קרא
אחריתא כי לא נקה ה'
אף אשר יאש את שמו
לשוא. הן דכתיב לא
יקח [אניו אלא] בלא
תשא את שמו בלבד. הא
כי שאר לאוין החשובה
מכפרת. הנה בכל לאוין
החשובה מכפרת בלא
יהי. ודחין תניא היא
דרניא על מה תשובה
מכפרת על עשה ועל לית
שיתק לעשה. על מה
תשובה ויהי:
כספר על כריתות ומיתות
בכפר על כריתות ומיתות
ב"ד ועל לית גמור. שאל
ב"ד מתא בן חרש את ר'
אלעזר בן עזריה בירומ
ששטמ ד' חלוקין כפרה
שהיה ר' ישמעאל דורש
א"ל ג' הן חושבות עם כל
אחר. עבר על עשה ושב
אינו זו משום עד שמחלין
לו שנאמר ארפא
משוכתם וגו'. עבר על
לית ושב תשובה תולה
ויהי מכפר ששטמ כי
ביום הזה יכפר עליכם.
עבר על כריתות ומיתות
ב"ד ושב תשובה ויהי:
תולין ויסורין ששטמ
שנאמר ופקדתי בשבת
פשעם ובגנבים עונם.
אבל מי שיש חילול
השם אין לו לתשובה
לתלות ולא ליהי' לכפר
ולא ליסורין למרק אבל
כולן תולין ומיתה
מפוקרת. שנאמר ונגלה
באוני ה' צבאות אם
יכופר העון הזה לכם עד
תמותן. היכי דמי חילול
השם. רב אמר כגון אנה
אי שקילנא מבי מבחא
בישא באחרית דלא תבעי
דאחא למידי אנה חזיתיה
לרב דשקיל בישא בלא
דמי. היינו חלול השם. ר'
יוחנן אמר כגון אנה אי
מסגינא ד' אמות בלא
תורה ובלא תפילין. ויש
אומרים כל שחביריו
בושין משמועתו. ואמרי
שוא ליה מריה לפלגיא.
בנצטו עושין כל דברים

ל: אלו מציאות פרק שני בבא מציעא

תלמוד בבלי <עוז והדר> - כג בבא מציעא / תלמוד בבלי (עמוד 72) 32349

ספר מצוות גדול עשין סימן עד

שלא לחלל את השם שנאמר (ויקרא כב, לב) לא תחללו את שם קדשי. וגרסין במסכת יומא פרק אחרון (פו, א) עבר על מצות עשה ועשה תשובה אינו זז משם עד שמוחלין לו מיד שנאמר (ירמיה ג, כב) שובו בנים שובבים ארפא משובותיכם, עבר אדם על מצות לא תעשה ועשה תשובה, תשובה תולה ויום הכפורים מכפר שנאמר (ויקרא טז, ל) כי ביום הזה יכפר עליכם, עבר אדם על כריתות ומיתות בית דין תשובה ויום הכפורים תולין ויסורין ממרקין שנאמר (תהלים פט, לג) ופקדתי בשבט פשעם ובנגעים עונם, אבל כל מי שיש בידו חלול השם תשובה ויום הכפורים ויסורין תולין ומיתה ממרקת. ועל זה נאמר (ישעיה כב, יד) ונגלה באזני וגומר אם יכופר העון הזה לכם עד תמותון. ומפרש התם היכי דמי חלול השם אמר רבאא כגון תלמיד חכם דשקיל בישראל /מבי מטבחיא/ ולא יהיב דמי לאלתר, ומעמידה במקום שאין דרך הטבח לשאול הקפותיו, רב נחמן בר יצחק אמר כגון דאמרי אינשי שרא ליה מריה לפלניא בר אבודימיג אמר כגון תלמיד חכם שחביריו בושים מחמת שמועתו, מהלכה זו אתה למד שחלול השם קרוי תלמיד חכם שאינו נזהר במעשיו וגורם שאומרים עליו דופי. **כבר דרשתי לגלות** ירושלים אשר בספרד ולשאר גלויות אדום כי עתה שהאריך הגלות יותר מדאי יש לישראל להבדיל מהבלי העולם ולאחוז בחותמו של הקדוש ברוך הוא שהוא אמת ושלא לשקר לא לישראל ולא לגוים ולא להטעותם בשום עניין **ולקדש עצמם אף במותר להם** שנאמר (צפניה ג, יג) שארית ישראל לא יעשו עולה ולא ידברו כזב ולא ימצא בפיהם לשון תרמית וכשיבא הקדוש ברוך הוא להושיעם יאמרו הגוים בדין עשה כי הם אנשי אמת ותורת אמת בפיהם אבל אם יתנהגו עם הגוים ברמאות יאמרו ראו מה עשה הקדוש ברוך הוא שבחר לחלקו גנבים ורמאים ועוד כתוב (הושע ב, כה) וזרעתיה לי בארץ כלום זורע אדם כור אחד אלא למצוא כמה כורים כך זורע הקדוש ברוך הוא את ישראל בארצות כדי שיתוספו עליהם גרים (פסחים פז, ב) וכל זמן שהם מתנהגים בהן ברמאות מי ידבק בהם.

באר הגולה חושן משפט סימן שמח

וכ"כ הרמב"ם בפ"א מה' גזילה ד"ד שהי' כאבידתו ומותר' וביאר שם כיצד כגון שעשה העכו"ם חשבון וטעה צריך שיאמר לו ישראל ראה שעל חשבונך אני סומך וכו' ע"כ וכתב ה"ה פסק כרב כהנא שם דעביד הכין וע"ל ר"ס ר"ס ו' שאם החזיר האבידה לעכו"ם לקדש את השם כדי שיפארו את ישראל וידעו שהם בעלי אמונה ה"ז משובח וכו' ע"כ וכן הדין בהחזרת הטעות שטעה העכו"ם מעצמו ואני כותב זאת לדורות שראיתי רבים גדלו והעשירו מן טעות שהטעו העכו"ם ולא הצליחו וירדו נכסיה' לטמיון ולא הניחו אחריהם ברכה וכמ"ש בספר חסידים סימן תתרע"ד רבים אשר קדשו ה' והחזירו טעיות העכו"ם בדבר חשוב גדלו והעשירו והצליחו והניחו יתרם לעולליהם.

אורח חיים תקנד הלכות תשעה באב

בתשעה באב ותענית ציבור. כתב אבי העזרי
נראה דבזמן הזה שאנו בין הגוים שאין לחלוץ
אלא כשנכנס ברחוב היהודים או בבית ישראל:

בית חדש אורח חיים תקנד הלכות תשעה באב בית יוסף

באותן שנהגו להקל צנעל של נגד:

(ד:) והר"ש (סי' יט): כתב אבי העזרי (סי' תתפח) נראה דבזמן

הזה שאנו בין הגוים שאין לחלוץ וכו'. כן כתב רבינו ירוחם

(ני"ח סי' קסד): ג"כ בשם אבי העזרי אלא שכתב עליו קולא גדולה היא זו והגהות מיימוניות (פ"ה אות ז') כתבו דברים אלו בשם הר"ם מאינגליטור"א מפי רבי שמשון וזה לשון הגהות מרדכי במועד קטן (סי' תתקל) ההולך בדרך מותר צנעל עד רחוב הקהל בזמן הזה משום רשעות הן עכ"ל כלומר משום רשעות הגוים שמלעגים על ישראל כשהולכים יחפים ולענין מעשה אין להקל בדבר ואם ילעגו עליו הגוים מה נזק (ו):

יב ואם חל תשעה באב בשבת מותר בכו"ף. בסוף מסכת תעניות (כט:) מניח מטעה בלשון שחל להיות בשבת אוכל ושותה ומעלה על שלומה ואפילו כסעודת שלמה בשעתו וכתב שם הר"ש (סי' נג) תוספתא (פ"ג ה"ט) השנייה נשאלו דברים אלו וכתבו זה עוד ואינו מונע מעצמו כלום ופירש הר"ש כלומר שאינו מנע מרחצה וסיכה ותשמיש ואין לרין לנהוג דברים של צנעל: ופ"ש והר"י כתב אע"פ שאנו דוחין אותו עד למחר אסור בתשמיש המטה מידי דהוה אקובר מתו ברגל וכו' עד וכן עמ"ס דבר. (ו) בפסקי הר"ש נפקא נמצא דלענין (שס):

דרכי משה

(ו) ואינו נראה לי לרחות דברי הגאונים מפני סברא בעלמא וכדאי הם לסמוך עליהם ואע"פ שכתב רבינו ירוחם דקולא גדולה היא מכל מקום לא מלאו לכו לחלוץ עליהן ודלא כב"י שדחה דבריהם בקש וכתב דאין להקל בדבר: (ז) ופ"ד אברהם [מפרגן] כתב בהגהותיו

הלכות תשעה באב סימן תקנד

באר הגו"ה 64

(לב) מותרים בנעילת הסנדל וכשיגיעו לעיר יחלצו וכן בט"ב: וכן נמקום שדריס בין הא"י (לד) לא תלון (לה) כי אם נרמז (יג) היהודים (לו) וכן נהגו (טו) והג"מ והגמ"ר רפ"ק: יח י"ש מי שאומר שלא יישן בליל ט"ב עם אשתו במטה (לז) ונכון הדבר (יז) משום לך לך (לח) אמרין לנזירא: יט 'אם חל ט' באב בשבת (לט) מותר בכולן אפילו בתשמיש המטה: יש אוקרים שממש המטה (טו) [י] (מ) וכן נהגין (טז) נש"י ואגור ומנהגים: כ (מא) 'אין שאלת (טז) [יא] שלום (מב) לחבירו בת"ב והדיוטות שאינם יודעים ונותנים שלום משיבים להם בשפה רפה ובכבוד ראש: כא י"ש מי שאומר שלא ילך ויטייל בשוק כדי שלא יבא לידי שחוק וקלות והתול: כב [יג] "מקום שנהגו לעשות מלאכה בט' באב עושין * במקום שנהגו שלא לעשות (יז) (מג) אין עושין ובכ"מ ת"ח בטלים וכל הרוצה לעשות עצמו ת"ח לענין זה (מד) עושה (מה) ואפילו במקום שנהגו שלא לעשות (מו) 'מותר * ע"י אינו יהודי אפי' בביתו ופרקמטיא להרויח ולהשתכר במקום שנהגו

באר היטב

(יג) היהודים. ונ"ל דאם הרבה א"י עוברים שם מותר מ"א: (יד) משום. ועיין סי' תרט"ו דאסור ליגע באשמו כאלו הוא נדה ואפשר דה"ה בת"ב ד"מ. ונ"ל דמיוס יש להקל מ"א: (טו) וכן נהגין. ומכריז השמש דברים שצנעל נהג ד"מ ומנהגים. ופסק בשל"ה דאם נודמנה ליל טפילה צליל שבת זו טובלת ומשמש דיש לסמוך על סברא הראשונה וכן דעת כל הגדולים וכו' המ"א דלא כמ"א: (טז) שלום. כתוב ב"ד סי' שפ"ה י"א דזה מה שאנו נוהגים שלום לא מקרי שאלת שלום שבימיהם ע"ש והמ"א חולק וכתב שלום. מג"א: (יז) אין עושין. כדי שלא יסומו דעתם מהאמירות

משנה ברורה

כשיושב על העגלה או רוכב לרין לחלון אף בדרך רחוק: (לב) מותרים בנעילת הסנדל. וטוב (מא) שאו ימן עפר צנעלים: (לד) לא יחלוצו וכו'. משום העו"מ שמלעגים עליו: (לה) כ"א ברחוב היהודים. כתב המ"א נ"ל דאם הרבה עוברים שם מותר וא"ר ירד להחמיר לענין רחוב היהודים אף באופן זה (מג) דהב דלא להסוף. על המנהג. ונעוה"ר הרבה מהמון מקילין בלסור נעילת הסנדל כל היום אף כשישכין ציחם (מג) ועיין גדול הוא דאף כשנקול בה שבת שהולך ברחוב שמוציא שם עכו"מ מ"מ חייב כשנא לבחו לחלון אוחס ועיין לעיל במ"ב קכ"א: (לו) וכן נהגו. כתב המ"א ההולכים בין העכו"מ ומהגין ללשון המנהגים אף שאין למחות בדם שיש גדולים המחזיקים מ"מ אין לה טעם דמה נזק שילעגו עליו בל"ה מלעגים עליו ומ"מ אותן היושבים במחנה ואלו אסורים דאין ידעו הנכרים אם ילכו בלא מנהגים: יח (לז) ונכון הדבר. ועיין לקמן סי' תרט"ו דאסור ליגע באשמו כאלו הוא נדה

ה' הנה' מרדכי דמ"ק
ו' טור בשם אבי
הר"ש מל' תוספי'
ו' ש"כ רמב"ן ז' סוף
ירושלמי
ה' תוספי' ה' כ' ט'
ה' משנה פסחי' ירד
ה' וכו' ירד
י' דוקא ב' רש"י
בשניה

מרגיש כלל שהוא יתק ואלו כלל עיני הוא והמתחבר חבא עליו ברכה וע"ש שרמין לחרה שלא ללך ביו"ב ונע"ב באותן אנושולא שלמטה מחוסה עבור דהי כלל נענל לכו"ע ע"ש. וכו"ב בל"ק בשם משפטי שמואל (דף ל"ד) ע"ש ועיין בנפחם ויחזקאל סי' י"א ועיין לעיל סי' קכ"ח: [י] וכן נהגין. עיין נה"ע ועי' תוס' שהביאו דברי הא"ר שחולק על של"ה וכתב שזקנו ואביו הנאונים אסורין אף בדרך אמת החוקק בהוראת של"ה ודעתי ע"ש: [יא] שלום. עכ"ל ועיין סי' פ"מ דגם לאמר אסור דמרי טע אסור בת"ב ועיין ב"ד סי' שפ"ה: [יג] מקום שנהגו כו'. ועיין דלחש"א מלחא אסור אפילו הנכאים

שערי תשובה

מרגיש כלל שהוא יתק ואלו כלל עיני הוא והמתחבר חבא עליו ברכה וע"ש שרמין לחרה שלא ללך ביו"ב ונע"ב באותן אנושולא שלמטה מחוסה עבור דהי כלל נענל לכו"ע ע"ש. וכו"ב בל"ק בשם משפטי שמואל (דף ל"ד) ע"ש ועיין בנפחם ויחזקאל סי' י"א ועיין לעיל סי' קכ"ח: [י] וכן נהגין. עיין נה"ע ועי' תוס' שהביאו דברי הא"ר שחולק על של"ה וכתב שזקנו ואביו הנאונים אסורין אף בדרך אמת החוקק בהוראת של"ה ודעתי ע"ש: [יא] שלום. עכ"ל ועיין סי' פ"מ דגם לאמר אסור דמרי טע אסור בת"ב ועיין ב"ד סי' שפ"ה: [יג] מקום שנהגו כו'. ועיין דלחש"א מלחא אסור אפילו הנכאים

דאין להקל ונ"ל דאסור ג"כ לשלוח דורון לחבירו דזה בכלל שאלת ומטעם זה גם צלילה אסור במלאכה דהא גם צלילה מחויב להתאבל

ביאור הלכה

לא אסור כלל ועיין בתענית דף ל' מ"ר כל מנות הטהנות באלו טהנות טע' בל"ב וכו' ובסביבה ונעילת הסנדל וכו' ויכן דנאכל איתא שם דף י"ג ע"ב דלעברא אה הוהאמת מותר ממילא ה"ה טע' בל"ב: * במקום שנהגו שלא לעשות וכו'. והיהו מנהג כל ישראל בכל מקום שלא לעשות [מטה יהודא] וכו' וזהו ר"ק עד הנה דלקמיה בהג"ה: * ע"י עכו"מ אפילו בביתו. עיין בספר הג"ל דדוקא אם נותן לו קודם ט"ב ולדעתו צ"ע כיון דלמיה היתה הדעת ע"י: כמו שכתב הגר"א. ולענין כתיבה בל"ה בשם שנה"ג להקל והמטה יהודא דעתו דלענין כתיבה הוא כמו בחוה"מ ע"ש:

כשנא לבחו לחלון אוחס ועיין לעיל במ"ב קכ"א: (לו) וכן נהגו. כתב המ"א ההולכים בין העכו"מ ומהגין ללשון המנהגים אף שאין למחות בדם שיש גדולים המחזיקים מ"מ אין לה טעם דמה נזק שילעגו עליו בל"ה מלעגים עליו ומ"מ אותן היושבים במחנה ואלו אסורים דאין ידעו הנכרים אם ילכו בלא מנהגים: יח (לז) ונכון הדבר. ועיין לקמן סי' תרט"ו דאסור ליגע באשמו כאלו הוא נדה

ג' בבייתו^(א), דוקא, כדי שלא מפתח ביתו לצליית ומפילין (כן הוא בזהר ח"ג רסא, א ובכוונות שער הכוונות עניני בית הכנסת). ואם צריך לילך במצואות המטונפות עיין מה שכתבתי סימן מ"ג [מ"ק] [א]. כתב ר"מ לובלין [ש"ת] סימן (ל"ו) [לך] אחד נתקשר עצמו בקנס לילך למהלך קודם אור הנקר ועמה רוצה לחזור בו מפני שאינו יכול לילך לבית הכנסת לצליית ומפילין, א' הרשות בידו לחזור דדמי לגדרי^(ב) שגגות, עכ"ל. וכן הוא בכוונות אר"י [שם] שמהאי טעמא לא היה האר"י מעשרה הראשונים צדיק הכנסת, מפני שהם היו משכמים קודם אור הנקר והוא לא רצה לילך לבית הכנסת בלא תפילין. ואין להקשות ד' הוה ליה לנאמא מציית הכנסת כשיאור היום ויניח תפילין, י"ל דאדאכי והכי גמרו הקהל ברכות השחר ופסקי דמרה, לכן מוטב לנטולי הא מקמי הא, ועיין ביו"ד סימן רל"ב סעיף י', ונראה לי דצריך התרה: ד' וישם יתעטף. ונראה לי דאע"פ שצא הטלית גדול לידו קודם שהניח תפילין א"ל להטעם צו צדימו, כיון שאין דעמו ללבושו כאן, ודומה ל' לזה כתב סימן קס"ח סוף סעיף א' [בהנה]: ד' דהתעטף. וכן מצאתי כתוב בשם מנהגי מהר"י [למח] [נגד ומזה עניני בית הכנסת], ובמקום שמוציא עכו"ם ברחוב לכויל עלמא יתעטף בחצר בית הכנסת, וכמ"ש סימן תקנ"ד סעיף י"ז: ו' יכוון. כתב הב"ח [סימן] לא

ב' מי שהוא והיר בטלית קטן^(א) ילבשונו [ג] ויניח תפילין ג בביתו^(ב) וילך לבוש בציצית מוכתר בתפילין לבית הכנסת (ב) ד' וישם יתעטף (ב) בטלית גדול: הגה והעולם נהגו ד' להטעם אף בטלית גדול קודם ולצרך עליו ואחר כך מניח התפילין והולך לבית הכנסת: ג' ד' הרא"ש היה מסדר הברכות (ג) עד עומר ישראל בתפארה ואו היה מניח תפילין ומברך עומר ישראל בתפארה: ד' ה' צריך שיהיו תפילין עליו בשעת קריאת שמע ותפלה^(א): ד' ו' יכוון בהנחתם שצונו הקדוש ברוך הוא להניח ארבע פרשיות אלו שיש בהם יחוד שמו וציצית^(א) מצרים^(א) על הזרוע כנגד הלב ועל הראש כנגד המוח כדי שנוכח נסים ונפלאות שעשה עמנו [ב] שהם מורים על ייחודו ואשר לו הכח והממשלה בעליונים ובתחתונים לעשות בהם כרצונו וישעבד להקדוש ברוך הוא הנשמה^(א) שהיא במוח וגם הלב [ד] שהוא עיקר התאוות והמחשבות ובוה יוכור הבורא וימעיט הנאותיו: (ד) ז' [ב] יניח של יד (א) תחלה יתעטף בטלית גדול. ולפי מה שכתב רמ"א שהעולם נהגו להטעם בטלית גדול גם כן צדימו [ג] אין קושיא מההיא (דניס) [דנימוקי יוסף] שזכרנו, דהא אע"פ שמעביר קצת הטלית מעל ראשו מכל מקום אינו מעביר על מלוא צליית שעליו, דהא כבר פסק רבינו

אחר, רק שכתב אחר"כ ומכל מקום אומם שמעטפים בטלית (גדולה) [גדול*] כיון שאין דרך להטעם אלא אחר כל המלבושים, כשנתנו מקטוריהן בראשיהם, מלוא תפילין צאה לפניו מחלה, ומצרכין עליהם מחלה, לפי שאין מעבירין על המלוא, עכ"ל. ונראה פירוש דבריו דכיון דכבר יש המקטורין שהוא בגד כמין כובע על ראשו והטלית מעטף עליו מלמעלה, וכשירצה אחר"כ להניח תפילין יצטרך להסיר הטלית עם המקטורין מראשו, והוא כמעבירין על המלוא, דהיינו מלוא צליית שהיא כבר על ראשו. והוא כבירא ליה דעיקר עטיפת הטלית על הראש כעטיפת הישמעאלים שזכר הטור בסימן ח', משום הכי מסיק בשם גדולי עולם שיש לנאמא ידי שניהם ללבוש טלית קטן ולהניח תפילין, וצדיק הכנסת אחר"כ

משנה ברורה

אם אין החדיר לפנינו א"ל להמחין: ב' בביתו. כדי שלא (ח) מפתח ביתו לצליית ומפילין וכמו שהביא הב"י והד"מ בשם הזהר ע"ש שהוא ענין גדול. ואם יודע שילך דרך מצואות המטונפות או שמצוין נכרים ברחוב (ט) יניחם בחצר בית הכנסת ואם (י) אי אפשר יניחם בצדימו ויכנס בכוונתו או בידו. ועיין (יא) בנאחרונים שכתבנו צמשים קודם אור הנקר וצא לזהכ"נ לא שייך אזהרת הזהר דעדיין לא מטי זמן חיובא. ומ"מ כשיאור היום יותר טוב שיצא לחצר בזהכ"נ וילבשם שם ויכנס אחר"כ לזהכ"נ: (ט) וישם יתעטף. ואע"פ (יב) שצא הט"ג לידו קודם שהניח התפילין א"ל להטעם צו צדימו כיון שאין דעמו ללבושו כאן: (י) להתעטף. ובמקום שמצוין נכרים ברחוב (יג) יתעטף בחצר בית הכנסת אם אפשר לו: (יא) ולברך עליו. פי' ברכת

הגהות מיימוניות הלכות אבל פרק ה הלכה יט

כל עטיפה שאינה כעטיפת ישמעאלים לאו עטיפה היא מחוי ר"ג עד גובה דדיקנא וכן ראיתי נוהגין בספרד אבל באלה המלכיות לא נהגו מפני שמביא לידי שחוק גדול בין העכו"ם ועבדים ושפחות שביניהם סמ"ג:

רמ"א יורה דעה הלכות אבילות סימן שפ

ו"א שאין נוהגין במדינות אלו בעטיפה (הגהות מיימוני פ"ה): וכן המנהג פשוט, ואין להחמיר לשנות במה שלא נהגו אבותינו.

מסורת הש"ס
עם הוספות

(6) ש"ב ד ז, (3) שם פסוק ד, (2) במדבר"ר פ"א (7) כתובות פ"א ה"ד. עיי"ש בציון ירושלים, (5) גיטין מא., (1) ע"י תוס' כתובות שם ד"ה אלו שאין כן דעת רש"י.

הגהות הב"ח

(א) גמ' ונפיקסיהו מדי
ויקרא: (ב) תוס' ד"ה
ותסרו וכו' שסלדקיה
עליהם הדין: (ג) ד"ה
דוגר וכו' כדלמך צ"ב
נ"ב דף ז' ושם משמע
הכי גורמי רוח פפא שוב
למלתי צ"ב דף קכב
ע"ה אלא לגורס דרור
והוא שמי מיטות רח פי'
יוס וגר פי' שמי דהיינו
שמי יוס וכן נ"ל צ"ל
פפא דרור דל"ל שמי
יוס דמיטת דוגר אין לו
פירוש כלל וא"כ גם שם
צ"ל רח פפא
ומנל: [ס]

הנהות וציונים

[ט] דפרי פייסיגדו ולא
מפייסיגו (כמו בניטול ל
מפייסיגו) כח"ל ואלו שלש
תבות אלו: [ג] תבות
והנה אסאף: דקרא
איש' בחטאו יומתו
ו'ע' חס' יצ' לו ע' י
ד' רחמ' אל תחתן,
ו'כ' חס' כחבובות כ'
אש' סוף ד"ה אלן
(גליון): [ג] גרסה הערך
רוג'ר, פירוש לשון
שיר רון ו'ג ר' שריר
כלומר שיר וים. וכן
אש' קבב ע'ש' שגם
ה'ש'ש'ש' כש'ש' ר"ח
כחב [ג] רוג'ר (גליון):
[ג] צ' לוי' (דפרי):
[ט] הדרי"ה, ח' לו, ט'
ע'א, אש'ש'ש' ו'ע'
וע'ש' [ו] [לפניו גליון]
[פפפ] (גליון):
[ז] צ'ל דרי' ח' משה
וג' ע'ליון: מ'ש'ת
מ'ש'ת מ'ש'ת מ'ש'ת
(מ'הר"ש): [ט] ע'
ישראל ע'ש'ש'כ:

ליקומי רש"י

[illegible]

הערל פרק שמיני יבמות

לחלחץ שנין הוא שהרי סוף
צוד לספוד אחר יצ"ח אחר
7. קטן (דף כא:): אין לנו.
כי אם נפשות ואין לנו

תריסר ירחי שאת ^א
נתינים נקרינהו ונפיים
לנבעונים ויאמר אלדי
וכמה אכפר וכרכו אור
הגבעונים אין לנו כסף
ביתו ואין לנו איש
אנשים מבניו הקוענו
פייסיהו ^ב אמר ^ג שלש
הרחמים והביישניו
דכתיב ונתן לך ה' ^ד
ביישנך דכתיב ^ה בעע
פנים גומלי חסדים
יצוה את בניו ואת
שלשה סימנים הללו
זו ^ו ויקח המלך את
אשר יצדה לשאול אתה
ואת המשת בני מיכל
לעזריאל בן ברזילי ה
אמר רב הונא העע
שארון קולטו למיתה
לחיים מתיברכ הנא
המלך על מפיתבושת
שלא העבירו וכי משו
שהעבירו וקשו ובקו
ואכתיו וקולטו פנים ^ז
רחמים שלא יקלטנו
יומיתו אבות על בנימי
בר אבא אמר רבי יוד
אחת מן התורה וא
בפרהסיא ^ח ותקח רצו

וַתִּגְדַּל עִיף הַשָּׁמַיִם
וַתִּזְלַח נִבְלָתוֹ עַל הָעֵץ
וַשְׁתַּעֲקֶר אוֹת אֶחָת מִן
יְשֻׁבִים אוֹמְרִים מִה טוֹב
יָדֵיהֶם בְּגָרִים גְּדוּרִים
מַלְכִּים כִּי בְנֵי הָרִשְׁוֹנוֹת
לֹא אֶחָת כִּמְה וְכִמְה מִן
הָרִשְׁלָמָה שְׂבָעִים אִישׁ
הָיוּ לֹא סֶלְקָא דַּעֲתָהּ
כַּעֲלָמָא אֱלָא מִתְּהוֹ
יִשְׂרָאֵל [וְגו'] וַיִּמְצְאוּ
נֹשֵׂאִים כֻּלָּם וַשְׁמוֹנִים אֶ
בְּכֹרֵי דְכִתִּיב (ב) מַחֲזֹבֵת
לְכֹרֵי דְרָא וְאִכְתִּי יְהוֹ
עֲצִים וְשׂוֹאֲבֵי מִים לְעוֹ
דוֹד גִּזְר בּוֹמֵן שְׂאֵא

יִשְׁעֵי חֲנֹק עֲדָה הִיוּ מוֹתָרִי
(י) בָּלֹא דָלָה תַחֲתָן כְּדַמִּי
חִינָה וּמִיָּהוּ אִיכָּא לְמִימַר דְּנִי
יֻכְתָּא אִיִּרִי בְּגִירוֹת גְּבִי קִנְיָ
לְהַדְבֵּק עִם יִשְׂרָאֵל הֵייוּ
תַחֲתָן בְּזֵה אֵלָּא לְהַפְקִיעַ עִ
יִגְאָל דְּרַבִּי חִיָּא בַר אֲבָא דִּלְאִי

אֶרְמוֹנִי וּמִפִּיבוֹשֶׁת. א
דְּהוּא הִיָּה רַצֵּ
(7. וַעֲסֵ) שֶׁהִיָּה מִצִּיָּשׁ פִּנִּי דִּר
אֶלְלָא אִישׁ צַעֲלָא שְׁמֹו כִּי מִנֵּי

לא דרכיה למספדיה
הו (6) ויקרא המלך
מה אעשה לכם
נחלת ה' ויאמרו לו
וזהב עם שאול ועם
י' יותן לנו שבעה
לה' וגו' מיפיים ולא
סימנים יש באומה זו
מלי חסדים רחמנים

ומים ורחמך ורחבך
תהיה יראתו על
דכתיב ^א למען אשר
תו וגו' כל שיש בו
יאו להדבק באומה
י בני רצפה בת איה
ארמוני ואת מפיכוש
בת שאול אשר ילדה
חולתי מאי שגא חני
רום לפני ארון ה
כל שאין ארון קולמו
בר קמינא ^ב ויחמול
בן יהונתן בן שאול
פנים י' בדבר אלא
עליו רחמים ופלמו
דברר אלא שבקש
ארון והא כתיב ^ג לא
וגו' ^ד אמר רבי חייא
ן מוטב שתקעך אות
יתחלל שם שמים
ה בת איה את השק
מתחלת קציר עד

מִן־רֵבִי יוֹחָנָן מְשֻׁם
הַתּוֹרָה וַיִּתְקַדֵּשׁ שֵׁם
שָׁן שֶׁל אֱלֹהֵי בְנֵי
אֲמֵרוֹ אֵין לֶךְ אֹמֶה
עַל אַחַת כְּמֹה וְכֹמֶה
נִתְסַפֵּר עַל יִשְׂרָאֵל
נִשְׂאָ סֶכֶל וְשִׁמְנִים
כֶּתִיב ^א וּמִנֵּי יִשְׂרָאֵל
^ב וַיִּסְפֹּר שְׁלֹמֹה כָּל־
מֵאָה וַחֲמִשִּׁים אֲלֶף
אֶף חֹצֵב בְּהָר וּנְתִינִים
יָדָה עַד שׁוֹאֵב מִיַּמִּין
עַד גֹּר עֲלֵיהֶם כִּתְּבִי
הַלְמוֹצֵה ^א הַיְּהוֹשֻׁעַ
בֵּית הַמִּקְדָּשׁ קִיִּים
בִּימֵי

גממרי ושוב נח יחזק שם
 רבא לעיל (דף עו.) דגממרי
 גממרי ושוב נח יחזק שם
 רבא לעיל (דף עו.) דגממרי
 גממרי ושוב נח יחזק שם
 רבא לעיל (דף עו.) דגממרי

עמ.

עין משפט
גר מצוה

א טוש"ע י"ד סימן
ש"ד סעיף ב:
ב מ"י פ"ב מהל'
אסורי ביאה הלכה כד
ופ"י הלכה ז:
ג מ"י פ"ב מהל'
ממרים הלכה ד:
ד מ"י פ"ב מהל'
אסורי ביאה הלכה כב
כג:

מורה אור השלם

וַיִּקְרָא הַמֶּלֶךְ
בְּעֵינָיו וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם
בְּעֵינָיו לֹא מִכֵּנִי
אֵל הַהוּא כִּי אִם
מִדֶּר הָאֲמֹרִי וּבְנִי
אֵל גִּשְׁבְּעוּ לָהֶם
קֶשֶׁשׁ שְׂאֵל דְּהַכְתָּם
בְּאֹתוֹ לִבִּי יִשְׂרָאֵל
וְיִדְרָה: (שְׁמוּאֵל ב טו ב)

וַיֹּאמְרוּ לוֹ הַתְּקַעְנִים
לָנוּ בְּסֶפֶר וְהִבָּעַם
זֶה וְעַם בֵּיתוֹ וְאִין
אִישׁ לְהַמִּית
מִזֶּה וַיֹּאמֶר מֶה
אֲמַרִים אַעֲשֶׂה
בָּכֶם: (שְׁמוּאל ב כא, ד)

וְתֵן לָנוּ שְׂבָעָה
שִׁים מִקְנֵי וְהוֹקְעִים
בְּגִבְעַת שְׂאוֹל בְּחִיר
וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֲנִי
תֵּן: (שְׁמוּאל ב כא, ו)

וְלֹא יִדְבֹק בְּיָדָהּ
וְיִגְמַח מִן הַחֶרֶם לְמַעַן
יִבְי' מִמָּוֶלָהּ אִפּוֹ וְנִתַּן
רַחֲמִים וְרַחֲמִיד
בְּיָדָהּ כְּאִשֶּׁר נִשְׁבַּע
לְבָרְתִּיד: (בְּרִים ג', יח)
אֲמֹר מֹשֶׁה אֵל הָעָם
תִּירְאוּ כִּי לְעֶבְדִּי
תִּתְּנוּ אֶתְכֶם כָּאֵלֹהִים
וְעֶבְדִּי תִתֶּנָּה
אֵתוֹ עַל פְּנֵיכֶם
לְבַלְתִּי תִחְמָאוּ:

בִּי יִדְעֵתוּ לִמְעַן
יִצְוֶה אֶת בְּנָיו
בְּתוֹךְ אֲחֵרָיו
מִרְדּוֹ הָרָדָּד יִּ
לַעֲשׂוֹת
קֶדֶה וּמִשְׁפָּט לִמְעַן
יָאֵל עַל אֲבֵרָהֶם
תִּשְׁמַר דְּבַר עֲלֵיוֹ:

וַיִּקַּח הַמֶּלֶךְ אֶת שָׂת
רִצְפָּה בַת אֲחִי
דָּוִד יְלָדָהּ לְשָׂאוֹל אֶת
מִנְיָ וְאֶת מַפְכֶּשֶׁת
וְאֶת חֲמֹשֶׁת בְּנֵי מִיכָל
שָׂאוֹל אֲשֶׁר יְלָדָה
דָּוִידָאֵל בֶּן בְּרוּלִי
הָלֶלֶת׃ (שְׁמוּאֵל ב' כ"א, ה')

[שמעאל בן, כ"ו]
לֹא יוֹמְתוּ אָבוֹת עַל
סְ וּבָנִים לֹא יוֹמְתוּ
אָבוֹת אִישׁ בְּחָמָו
מִתּוֹ: [דברים כד, מז]
תִּשְׁקַח רִצְפָּה בַּת אִיֶּה
הַיֶּשֶׁק וְתִטְהַר לֵה
הַצִּיּוֹר מִתַּחֲלַת קֶצֶר
נִתְּן מִיָּם עֲלֵיהֶם מִן

האנשים

שלמה

פרק שמיני

הליכות

צד

ומ"מ לא היתה דעת רבנו נוחה מעריכת מנינים לתפלה בשעת הטיסה, כי הדבר מפריע לשאר האנשים הנמצאים שם. 13. עיין שע"ת סי' ק"ד סק"א שכך יעשה בכה"ג. 14. תפלה כהלכתה פ"ב